

DARFURO SIMULIACIJA

IEVA BUTĖNAITĖ, VDU, PMDI-4

2005 metų balandžio mėnesį dalyvavau projekte-simuliacijoje apie *Darfuro (Sudanas) humanitarinės krizės valdymą (Humanitarian crisis in Darfur/ Sudan; A crisis management simulation)*. Šią simuliaciją organizavo Atlanto sutarties bendrija (ATA), NATO, Landeszentrale für politische Bildung Baden-Württemberg. Tiesiogiai su dalyviais dirbo ir visą simuliaciją ruošė prof. dr. Peter Schmidt, Peter I. Trummer. Renginyje buvo pakviesti dalyviai 22 dalyviai iš 17 valstybių. Visi dalyviai - politikos mokslų, tarptautinių santykių ar panašios pakraipos studentai, tyrinėtojai (nuo bakalaureatų iki doktorantų). Šiuo projektu buvo siekiama dalyviams suteikti galimybę savo žinias, įgytas universitete, pritaikyti praktiškai, pabandyti surasti realios krizės sprendimą. Šiai simuliacijai buvo parinkti aktoriai - tarptautinės organizacijos, valstybės, valstybių sąjungos: NATO, JTO, JAV, ES, Prancūzija, Kinija, Afrikos Sąjunga, nevyriausybinių organizacijų, Sudano vyriausybė, sukilėlių grupuotės, žiniasklaida. Aš buvau atsakinga už ESBO.

Pirmiausiai dalyviai gavo daug įvairios medžiagos (žemėlapių, straipsnių, vėliausių naujienų, konflikto chronologiją ir pan.) apie visą Darfuro konfliktą. Buvo skirtos dvi valandos su šia medžiaga susipažinti. Kiekvienam paskelbtas savos rolės pavadinimas, bet nieko daugiau nebuvo pateikta: nei veiksmų plano, nei platesnių rolių aprašymo. Viskas buvo palikta dalyvių veiksmų laisvei ir interpretacijai. Visi šalių susitarimai, kad būtų paskelbti galiojančiais, turėjo būti raštiškai įteikti simuliacijos koordinatoriams. Po simuliacijos suskaičiavome, kad koordinatoriams buvo įteikti 67 dokumentai: rezoliucijos, susitarimai, grasinimai ir pan. Kaip jau minėjau, turėjome praktiškai visišką veiksmų laisvę. Vykdavo oficialūs, neoficialūs, slapti dalyvių susitikimai. Prieš pradėdant derybas visos komandos užsipildė slaptus *Minimax paper*, kuriame užsibrėžė maksimalius ir minimalius derybų tik-

slus, pabandė prognozuoti sąjungininkų veiksmus, numatė pagrindines kliūtis, kurios trukdys pasiekti maksimalių tikslų, įvardino stiprias ir silpnas savo esamos pozicijos vietas. Pasibaigus simuliacijai, per galutinį aptarimą visos komandos pristatė savo *Minimax paper*, ir visi galėjome įvertinti, ar tikslai buvo pasiekti, kokiom priemonėm tai buvo padaryta, ar pasitvirtino pirminės prognozės.

Vidutiniškai kas 2-3 valandas buvo rengiamos spaudos konferencijos, kur visi dalyviai susitikdavo su žiniasklaidos atstovais, pristatydavome veiksmų rezultatus, susitarimus. Iškart po spaudos konferencijos simuliacijos koordinatoriai paskelbdavo naujų faktų (situation report) apie padėtį Darfure. Einant į spaudos konferenciją jau būdavome pasiruošę pranešimus, jį suderinę su derybų partneriais. Bet koordinatoriai kartais pirmiau paskelbdavo naujus faktus iš Darfuro, po to iškart reikėdavo pateikti pranešimą spaudai ir atlaikyti klausimų laviną, ne tų, kuriuos buvome pasiruošę pristatyti. Tai buvo labai gera patirtis, kaip bendrauti su žurnalistais, diplomatiškai išsisukti iš keblių klausimų, reaguoti į sparčiai besikeičiančią situaciją. Visas dienas vyko labai intensyvus darbas, kartais šalių derybos užtrukdavo iki vėlyvos nakties. Dalyviai buvo labai įsijautę į savo roles, todėl niekam laikas nerūpejo.

Kaip jau minėjau anksčiau mes, turėjome didelę veiksmų laisvę, natūralu, kad ne visi veiksmai ar sprendimai būtų įgyvendinami realiai. Džiugu, kad siekiant taikos Darfure apčiuopiamų rezultatų, pasiekė mano komanda, t.y. aš ir mano partnerė iš Portugalijos. Paradoksalu, bet galutinio susitarimo nepavyko pasiekti, nes Afrikos Sąjunga tam nepritarė, nors tarpusavyje kariaujančioms pusėms mūsų siūlymas buvo priimtinas. Mūsų strateginis ėjimas buvo Prancūzijos, kuri yra NATO narė, JTO Saugumo tarybos narė pritarimas ES siūlomam planui.

Šios simuliacijos organizatoriai puikiai praktiškai atskleidė ir leido mums pajusti, ką reiškia krizinių situacijų valdymas, sužinojome daug apie patį Darfuro konfliktą, buvo puiki proga pasipraktikuoti rengiant pranešimus spaudai, patobulinti derybų,

anglų kalbos įgūdžius. Simuliacijos koordinatoriai kiekvienam dalyviui parengė po tikrai išsamų informacijos paketą apie kitus Afrikos konfliktus. Taip pat sužinojau daug naujų ir tikrai naudingų informacijos šaltinių.